

เที่ยวชมโบราณวัตถุสถาน
ในลพบุรีภาคโลก

โดย ทวีป พิเศษพันธ์

เที่ยวชมโบราณวัตถุสถาน
ในเมืองพิษณุโลก

ชวน พิณสุกันธ์

เที่ยวชมโบราณวัตถุสถาน ในเมืองพิษณุโลก

หวน พันธุพันธ์

เที่ยวชมโบราณวัตถุสถานในเมืองพิษณุโลก

จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์โอเคียนสตรี

กรกฎาคม ๒๕๑๘ / ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

พิมพ์ที่กรุงเทพมหานคร ๔-๑๐ ถนนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๒๕๑๗๖-๕

นายจุมพล เชษฐพงศ์พันธ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๘

คำปรารภ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้าพเจ้าได้รวบรวมและเรียบเรียงหนังสือเล่มหนึ่งชื่อ “พิษณุโลกของเรา” และวิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาพิษณุโลก เป็นผู้จัดพิมพ์จำหน่าย ข้าพเจ้ารู้สึกว่หนังสือ “พิษณุโลกของเรา” นั้นออกจะเป็นเชิงวิชาการเกินไป ข้าพเจ้าจึงนำมาเขียนใหม่ให้อ่านง่ายขึ้น เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจทั่วไป ประกอบกับหนังสือ “พิษณุโลกของเรา” ก็ขาดตลาดไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงนำต้นฉบับที่เขียนขึ้นใหม่นี้ ซึ่งข้าพเจ้าให้ชื่อว่า “เที่ยวชมโบราณวัตถุสถานในเมืองพิษณุโลก” มาจัดพิมพ์ใหม่ โดยสำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ เป็นผู้จัดพิมพ์จำหน่าย สำหรับรูปเล่มก็ทำให้กระต๋ดยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เดินทางไปเที่ยวชมโบราณวัตถุสถานในเมืองพิษณุโลก อดตีคมอไปด้วยได้ ข้าพเจ้าหวังว่าหนังสือเล่มนี้นคงจะเป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยว และผู้สนใจในโบราณวัตถุสถานของชาติพอสมควร

หวน พันธุ์พันธ์

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

สารบัญ

คำปรารภ

นำเรื่อง

ชมวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ พระพุทธชินราช

วัดนางพญา วัดราชบูรณะ

พระพุทธชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

พระพุทธชินสีห์จำลอง พระศรีศากัจฉาจำลอง

พระปรารภ

พระเหลือ

กลองอินทเทวี

พระอัฐฐารส

พระอุโบสถ

วัดนางพญา

วัดราชบูรณะ

ซากอดีตที่ไม่เหลือของวังจันทน์ กำแพงเมืองบ่อมและประตู

พระราชวังจันทน์

พระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

กำแพงเมืองและคูเมือง

ประตูเมืองและบ่อม

๑

๑๕

๑๕

๒๑

๒๒

๒๒

๒๒

๒๓

๒๓

๒๔

๒๕

๒๘

๒๘

๓๒

๓๓

๓๖

ชมวัดจุฬามณี และวัดนอกตัวเมืองพิษณุโลก	๓๙
วัดจุฬามณี	๓๙
วัดสภคิน่ามัน	๔๔
วัดจันทร์ตะวันออก วัดจันทร์ตะวันตก	๔๖
วัดท่ามะปรางค์	๔๖
วัดอรัญญิก	๔๗
วัดเจติยยอดทอง	๔๘
วัดธรรมจักร	๔๘
ชมวัดในตัวเมืองและใกล้ตัวเมืองพิษณุโลก แต่บางวัดก็	
เหลือนแต่ชื่อ	๕๐
วัดวิหารทอง	๕๐
วัดโพธิ์ทอง วัดศรีสุคต	๕๓
วัดน้อยหรือวัดอุทยานน้อย	๕๔
วัดหลังศาล	๕๕
วัดราชคฤห์	๕๖
วัดนางชี	๕๗
วัดสะตือ	๕๘
วัดเสือหรือวัดป่ามีด	๕๙
วัดสระนุข้าง ทะเลงแกง	๖๐
วัดราชประดิษฐฐาน	๖๑
วัดพลับหรือวัดสระมะพลับ วัดสระทองกลาง	๖๒

วัดพระนอน	๖๒
สระแก้ว	๖๓
วัดสระแก้วปทุมทอง	๖๔
วัดใหม่ภักดิ์อาราม	๖๔
วัดโพธิญาณ	๖๔
วัดโคกมะตูมหรือวัดศรีวิสุทธาราม	๖๕
วัดชีปะขาวหาย วัดจอมทอง	๖๕
วัดศรีรัตนารามหรือวัดบ้านจูงนาง	๖๖

ชมวัดในท้องที่อำเภอวังทอง ๖๗

เขาสมอแครง วัดพระพุทธรบาทเขาสมอแครง	๖๘
วัดวังทอง	๗๒
วัดบางสะพาน	๗๓
วัดคลองเป็ด	๗๔
ตำบลดชั้ยนาม	๗๖
ตำบลดบ้านม่วง	๗๗

**เล่าเรื่องเมืองนครไทย และชมโบราณวัตถุสถานใน
ท้องที่อำเภอ นครไทย** ๗๘

นครไทยเป็นเมืองเก่ามาก่อนสมัยสุโขทัย	๗๙
กำแพงเมืองและคูเมืองโบราณ	๘๖
วัดกลางศรีพุทธาราม	๘๗

วัดหน้าพระธาตุ	๘๘
วัดหัวร้อง	๘๙
วัดพระยืน	๙๐
วัดโพธิลังกา	๙๑
ตำบลนครชุม	๙๒
ประเพณีของชาวนครไทย	๙๔

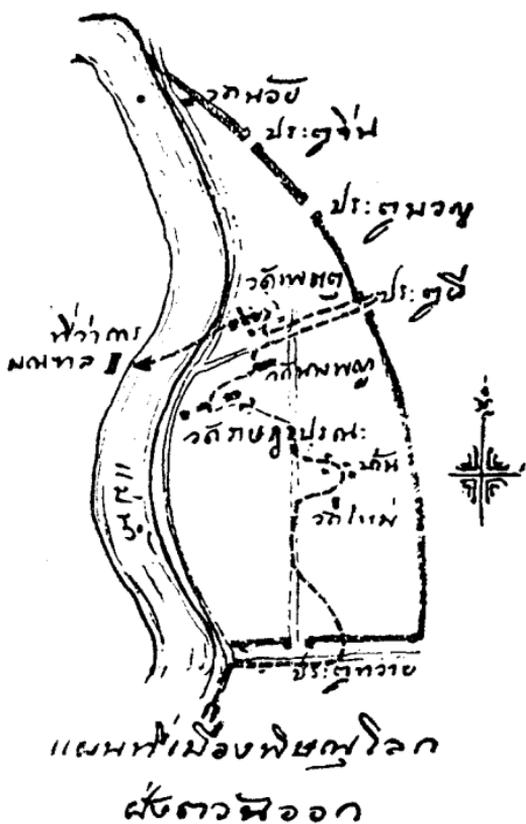
ชมโบราณวัตถุสถานตามวัดในท้องที่อำเภอวัดโบสถ์ ๙๖

วัดโบสถ์	๙๗
วัดเสนาสน์	๙๙
วัดเหล่าขวัญ	๑๐๒
วัดนอก วัดท่างามหรือวัดสาวงาม	๑๐๓
วัดบ่อตงคราม	๑๐๔
วังยายถี เมืองเทพ	๑๐๕

ชมวัดในท้องที่อำเภอพรหมพิราม ๑๐๗

วัดไผ่ขอน้ำ	๑๐๘
วัดท่าไชย	๑๑๐
วัดย่านชาด (วัดเสนา)	๑๑๑
วัดหัวขี้ผึ้ง	๑๑๒
วัดตะพานหิน	๑๑๓
หนองตม	๑๑๓

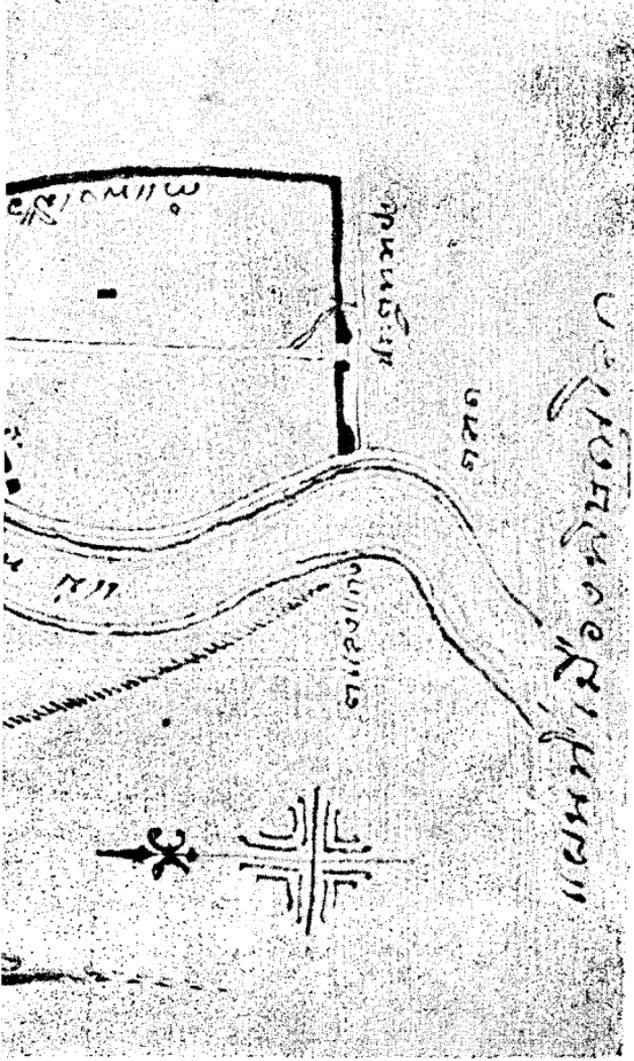
วัดวงษ์อ่อง วัดสัก วัดคงขี้เหล็ก	๑๑๔
วัดเขาบึง	๑๑๕
วัดหางไหล วัดสนามไชย	๑๑๖
บางกระท่อมก็มีวัดที่น่าสนใจ	๑๑๗
วัดโคกสลุด	๑๒๐
วัดย่านยาว	๑๒๒
วัดกำแพงมณี	๑๒๓
วัดบางกระท่อม วัดห้วยแก้ว	๑๒๕
วัดในท้องที่ตำบลต่างๆ	๑๒๖
บางระกำเคยเป็นวังระกำมาก่อนหรือ	๑๒๘
ตำบลหมู่บ้านในท้องที่อำเภอบางระกำ	๑๒๙
วัดในท้องที่อำเภอบางระกำ	๑๓๑
วัดสุนทรประดิษฐ์ วัดท่าโก วัดคลองวัดไร่	๑๓๓
วัดตะโม้	๑๓๓
วัดพรหมเกษร บึงตะเคิง	๑๓๔

แผนที่เมืองพิชัยโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔

ซึ่งสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงเขียนไว้เมื่อคราวเสด็จ
เมืองพิชัยโลก ในจดหมายระยะทางไปพิชัยโลก

แผนที่เมืองพิษณุโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔
 ซึ่งสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงเขียนไว้เมื่อคราวเสด็จเมืองพิษณุโลก
 ในจดหมายเหตุทางไปพิษณุโลก

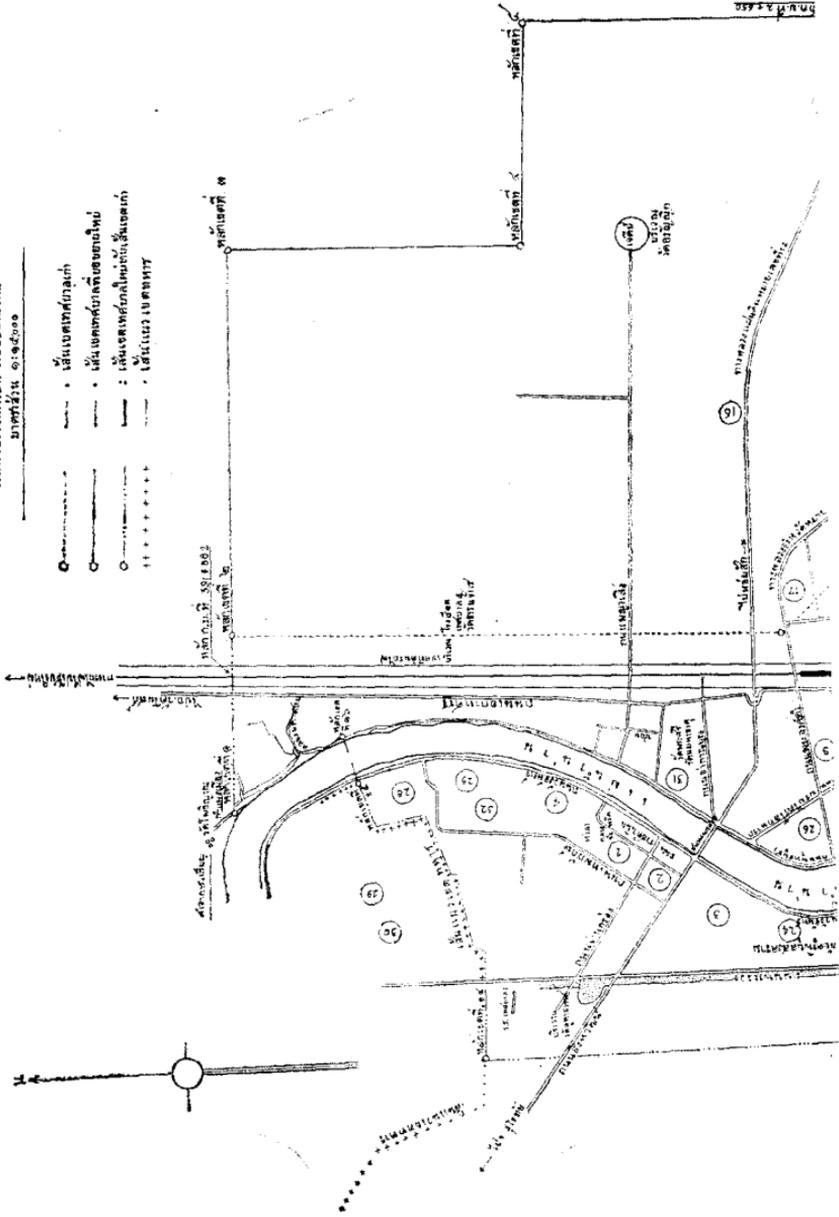

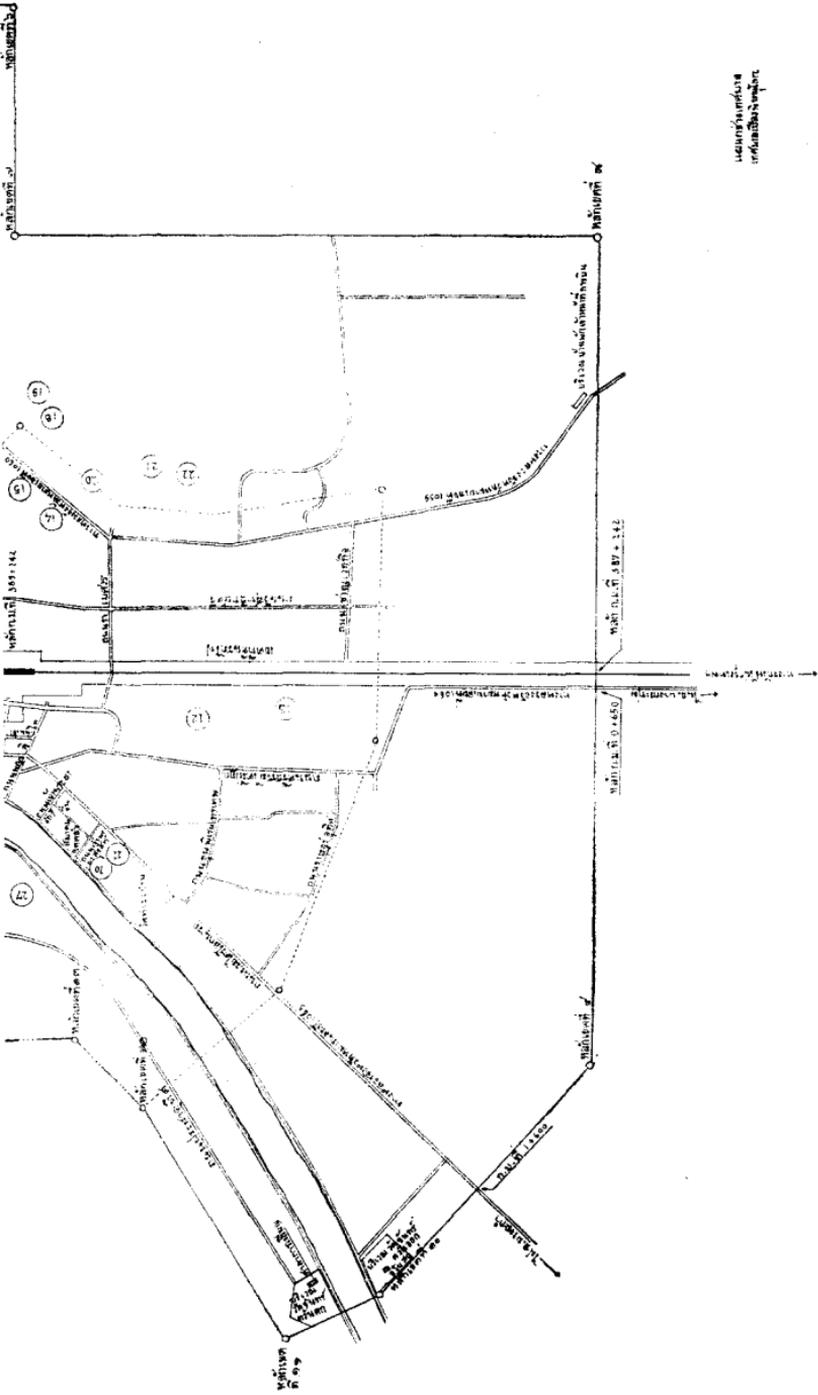
แผนที่เขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก

แสดงบริเวณพื้นที่ ซิงของบ้านใหม่

ขนาดกระดาษ ๑๑x๑๖๐๐

- เส้นเขตเทศบาลเก่า
- เส้นเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก
- เส้นเขตเทศบาลบ้านใหม่
- เส้นเขตเทศบาลบ้านใหม่
- เส้นเขตเทศบาลบ้านใหม่

แผนผังบริเวณ
พื้นที่เมืองโบราณ

**แผนที่เขตเทศบาลเมืองพิษณุโลกในปัจจุบัน
ซึ่งแผนกว้างเทศบาล เทศบาลเมืองพิษณุโลกจัดทำขึ้น**

๘ ๘ สถานทีร่าการในเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลก

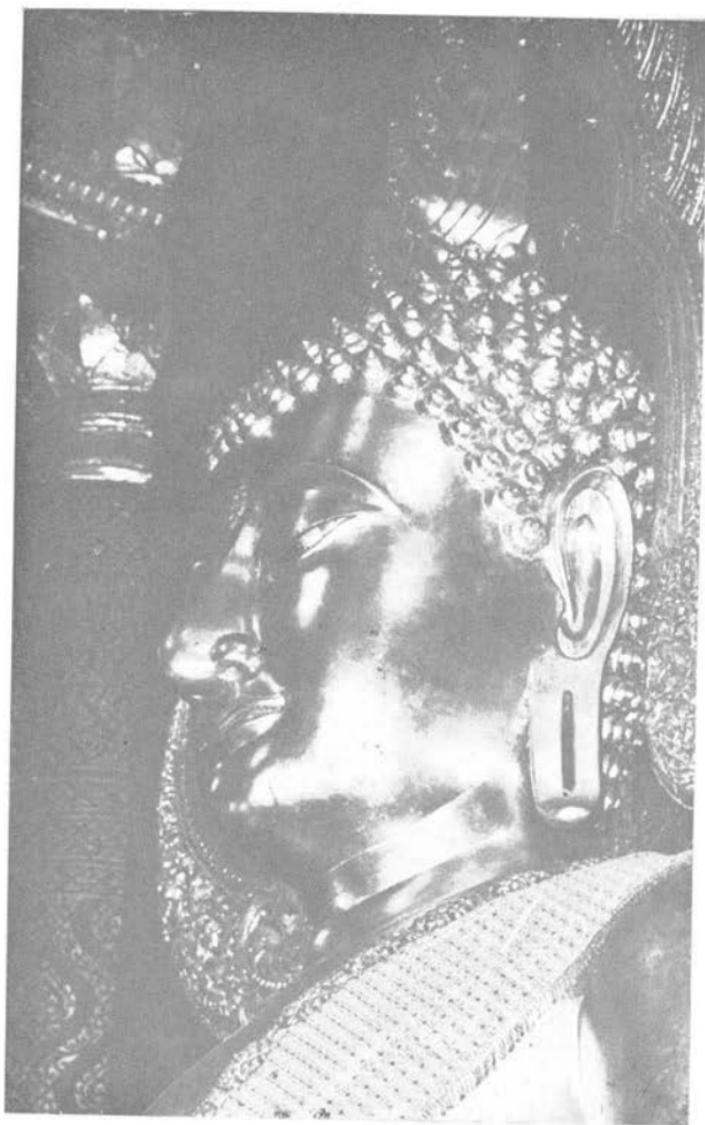
๑. ศาลากลางจังหวัด
๒. ทว่าการอำเภอเมืองพิษณุโลก
๓. ศาลยุติธรรม
๔. ททำการป่าไม้เขต
๕. ททำการไปรษณีย์โทรเลข
๖. ททำการโทรศัพท์
๗. กองบังคับการตำรวจภูธรภาค ๖
๘. สำนักงานเทศบาลเมืองพิษณุโลก
๙. การประปาเทศบาล
๑๐. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
๑๑. สถานีดับเพลิง
๑๒. โรงพยาบาลพุทธชินราช
๑๓. โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์
๑๔. เขตการทาง
๑๕. แขวงการทาง
๑๖. องค์การป่าไม้
๑๗. หน่วยปราบปรามมาเลเรีย
๑๘. ททำการโทรคมนาคม
๑๙. สถานีวิทยุกระจายเสียง ๑๑๐
๒๐. โรงเรียนการช่างพิษณุโลก
๒๑. ๒๒. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
๒๓. วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม
๒๔. โรงเรียนการช่างสตรีพิษณุโลก
๒๕. โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
๒๖. โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
๒๗. หน่วยปราบปรามตำรวจภูธรพิษณุโลก
๒๘. หน่วยสารวัตรทหารจังหวัด
๒๙. ๓๐. ค่ายทหาร
๓๑. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
๓๒. ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
๓๓. ทณฑสถานเปิด อรัญญิก
๓๔. สถานีรถไฟพิษณุโลก

พระพุทธรชินราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

จังหวัดสุโขทัย
ทิวทัศน์หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุริมแม่น้ำน่าน

พระพุทธรูปราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ